

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Паважаныя суайчыннікі!
 Віншую вас з Днём Дзяржаўнага герба Рэспублікі Беларусь і Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь.
 Галоўныя сімвалы нашай краіны — гэта гісторыя і будучае беларускай дзяржавы, уважлівае ідэі нацыянальнага адзінства, важнейшыя атрыбуты суверэнітэту і незалежнасці Айчыны.
 Воляй народа герб і сцяг сталі духоўнымі святамі, якія адлюстроўваюць векавыя традыцыі, маральныя каштоўнасці, лепшыя якасці і рысы характару беларусаў. У іх у поўнай меры ўважліва вартасці грамадска-палітычнага ладу, нацэленага на пабудову моцнай і квітнеючай Беларусі — дзяржавы для народа.
 У гэты святочны дзень жадаю вам моцнага здароўя, дабрабыту і поспеху.
 Няхай вашы дамы будуць напоўнены радасцю і шчасцем!
Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

РОЗГАЛАС

ДНЮ ДЗЯРЖАўНАГА ГЕРБА І ДЗЯРЖАўНАГА СЦЯГА ПРЫСВЕЧЕНА АКЦЫЯ «КВІТНЕЙ, БЕЛАРУСЬ!»

Рэспубліканская акцыя «Квітней, Беларусь!», прысвечаная Дню Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь, пройдзе ў краіне з 11 па 13 мая.

Учора ў Мінску каля архітэктурна-скульптурнага знака «Беларусь партызанская» быў дэманстраваны старт акцыі. Салдаты роты Ганаровай варты ўсклалі вянкі ад удзельнікаў акцыі да памятнага знака «Беларусь партызанская». Пасля цырымоніі ўскладання аркестр выканаў Дзяржаўны гімн Рэспублікі Беларусь і салдаты роты Ганаровай варты вынеслі Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь і сцяг Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі. Мінутаў маўчання прысутныя ўшанавалі памяць суайчыннікаў, якія загінулі, абараняючы Радзіму. Дзень Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь адзначаецца штогод у другую нядзелю мая.

Юлія ВАНІНА, БЕЛТА.

УШАНАВАЛІ ПАМЯЦЬ

У пасёлку Русіна пад Баранавічамі 9 мая быў адкрыты помнік загінулым вайном. На тэрыторыі раёйнага Цэнтра рамёстваў пахавана 44 удзельнікі вайны. Помнік ім тут ужо стаў, але даволі сціплы. Было вырашана паставіць гранітны манумент. Адкрыццё помніка прайшло ўрачыста: выступілі ветэраны, кіраўніцтва раёна, вучнёў прынялі ў пянеры... Помнік, на якім вытобы прэзвішча палеглых, даволі традыцыйны, але той факт, што ў раёне знайшлі сродкі на яго ўстаноўку, гаворыць пра многае. Нягледзячы на ўсе перыпетыі апошніх дзесяцігоддзяў беларусы памятаюць пра тых, хто аддаў сваё жыццё за нашу свабоду.

Сымон СВІТУНОВІЧ.

АВАРЫЯ НА МЯСАКАМБІНАЦЕ

Восьмага мая а дзесятай гадзіне вечара на Брэсцкім мясакамбінаце ў выніку прарыву трубы адбылася ўцэка аміяку. Трубаправод нізкага ціску дыяметрам 219 міліметраў лопнуў у пампачанні кампрэсарнай станцыі. Паводле ацэнак спецыялістаў, выдкі склаў каля 50 кілаграмаў аміяку.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» памочнік начальніка Брэсцкага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей Машноў, выраставальнік працаваў ў спецыяльных касцюмах з выкарыстаннем спецыяльных сродкаў уздзеяння на шкоднае рэчыва. Прыборы, якімі праводзіліся замеры ў жылёвым масіве на адлегласці аднаго кіламетра ад прадпрыемства, не зафіксавалі небяспечнай канцэнтрацыі аміяку ў паветры.

Служба МНС папярэдзіла населенства пра радзей пра ўцэку газу, гараджанам было рэкамендавана шчыльна зачыняць вокны і форты, лішні раз на вуліцу не выходзіць. І ўсё ж ад аварыі пярэпярэў адзін школьнік. Позна вечарам ён гуляў каля самай агароджы прадпрыемства. І ў 12 гадзін ночы хлопцё 1992 года нараджэння пастанупіў у раэмнацую дзіцячэй бальніцы з прычынам дыягназам — атручэнне аміякам. Але пасля аказання дапамогі на наступны дзень быў выписаны дадому, бо здароўю хлопца ўжо нічога не пагражала.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Эканоміка Беларусі ў першым квартале ў цэлым развівалася ўстойліва

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на нарадзе аб выніках сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны за першы квартал гэтага года і задачах на выкананне важнейшых параметраў прагнозу на 2007 год.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года прырост унутранага валавога прадукту склаў каля 8,5 працэнта. Больш як на 30 працэнтаў узраслі інвестыцыі ў асноўны капітал. Прэзідэнт адзначыў, што перавыкананы практычна паказчыкі па рознічцы тавараабароту і платных паслугах, рэальных грашовых даходах населенства, прадукцыйнасці працы і шэрагу іншых паказчыкаў. Разам з тым кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што неабходнаць нарады выклікана негатыўнымі тэндэнцыямі, якія пачалі выяўляцца ў гэтым годзе. Паводле слоў Прэзідэнта, самая трывожная з іх — зніжэнне эфектыўнасці гаспадарання і тэмпу росту аб'ёму вытворчасці.

Паказчыкі работы шэрагу галін эканомікі пагоршыліся. У першым квартале восем прагнозных параметраў не выканана. Таму трэба аб'ектыўна прааналізаваць першыя месяцы работы, каб выпрацаваць комплексную праграму дзеянняў, падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Эканамічная палітыка Беларусі павінна захаваць сацыяльную накіраванасць. Аб гэтым заявіў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка на нарадзе аб выніках сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны за першы квартал гэтага года і задачах на выкананне важнейшых параметраў прагнозу на 2007 год. Прэзідэнт адзначыў, што гэты год пачаўся ва ўмовах рэзкага павышэння цэн на энергарэсурсы, і гэта сур'ёзнае выпрабаванне для ўсёй народнай гаспадаркі краіны.

«Ва ўрадзе пачалі гукаць галасы накіраваныя на карэкціроўку і нават змяненне эканамічнага курсу, будзем лічыць гэта прыватным меркаваннем, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Падыходзіць да гэтага пытаня неабходна ўважана, прадумана, які і абяцалі народу».

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што на нарадзе ўрад павінен да-

ладна выкласці план дзеянняў па мінімізацыі наступстваў павышэння цэн на энергарэсурсы і прайнфармаваць, як будучы выконваць параметры прагнозу на 2007 год.

Аляксандр Лукашэнка таксама адзначыў, што ў першым квартале бюджэтам недафінансаваны шэраг дзяржаўных праграм. Прэзідэнт запатрабаваў ад урада адказа на пытанне, чаму гэта адбылося і як будзе кампенсавана дапушчанае адставанне.

Адной з першачарговых задач у Беларусі з улікам цяперашняй сітуацыі з'яўляецца энергазберажэнне і энергаэфектыўнасць, заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ўрад павінен прайнфармаваць, што ў гэтым напрамку зроблена. Будзе праведзены аналіз таго, як перабудова будзе ўмоўна, што змяніліся, нафтаперапрацоўчы комплекс, як ідзе мадэрнізацыя беларускай энергетычнай сістэмы, як працуе АПК. «Мяне цікавіць, як нашы таварыствы будуць канкураваць на ачынным рынку з наплывам расійскіх тавараў у сувязі з падпісаннем пагаднення з урадам Расіі аб мерах па развіццю гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва». Гэта пытанне хвалюе кіраўнікоў беларускіх прадпрыемстваў, — адзначыў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што «ўрад двойчы дакладваў аб эфектыўнасці дзяржаўнага апарату, але абодва разы — без глыбокага аналізу, без канкрэтных прапаноў аб сістэмным падыходзе да прадстаўлення дзяржаўнага апарату». Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на пытанні жыллёва-камунальных паслуг. «У галіну асобных чыноўнікаў ёсць думкі аб тым, што трэба неадкладна павышаць кошт гэтых паслуг. Мы прынялі на думку гэтага рашэнне. Ліміт на гэты год вы амаль вычарпалі».

БЕЛТА.

ПРАЦЯГВАЙЦЕ РАБІЦЬ ДАБРО

Фота Анастасіі КЛЕЦЬКОЎА.

Во даюць! СТОП! СКУТЭРЫ...

Гомельскія памежнікі затрымалі двух беларусаў, якія спрабавалі аб'ехаць на скутэрах пункт пропуску.

Паводле звестак інфармацыйнай службы Дзяржкамтэста пагранічных войскаў, парашэльнікі хацелі эканамічна на мытных пошлінах і вырашылі перагнаць скутэры з Украіны ў Беларусь па прасёлках да рогат. Аднак скванасць кантрабандыстам абдзёшча яшчэ даражэй. Зусім верагодна, што скутэры, агульны кошт якіх склаае каля 4 мільёнаў рублёў, паводле рашэння суда будуць канфіскаваны ў даход дзяржавы.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

Нараджэнне дзяцей будзе матэрыяльна заахвочвацца

Не выключана, што ўжо ў чэрвені сем'і, якія з неарыентавана чакуюць з'яўлення на свет дзіцяці, змогуць атрымаць аднаразова дапамогу ў сувязі з нараджэннем дзіцяці ў новым памеры. Аб гэтым паведаміла начальнік аддзела народнаасельніцтва, гендэрнай і сямейнай палітыкі Міністэрства Працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лісоўская.

Адпаведны праект указа знаходзіцца зараз на разглядзе ў Савеце Міністраў. Прадугледжана павелічэнне дапамогі ў сувязі з нараджэннем першага дзіцяці да 5 бюджэтных пражыткавых мінімумаў, а пры нараджэнні другога, трэцяга і наступных дзяцей — да 7 бюджэтных пражыткавых мінімумаў (БПМ). Павінен павялічыцца таксама і памер аднаразовай дапамогі жанчынам, якія сталі на ўлік у жаночую кансультацыю да 12 тыдняў цяжарнасці — ён будзе склаацца 100 працэнтаў БПМ.

Усяго ў Беларусі налічваецца 1 млн 580 тысяч сем'яў, у якіх выхоўваюцца дзеці ва ўзросце да 18 гадоў, з іх 930 тысяч сем'яў выхоўваюць толькі адно дзіця, 559 тысяч сем'яў — двух дзяцей і толькі 89 тысяч сем'яў маюць траіх і больш дзяцей (гэта ўсяго 6 працэнтаў ад агульнай колькасці). Падрыхтаваны праект указа Прэзідэнта па аказанню дзяржаўнай падтрымкі маладым сем'ям у пагадзінні банкаўскіх крэдытаў, узятых для будаўніцтва або набыцця жылля.

Дадатковыя меры падтрымкі сям'і прадугледжаны таксама ў законапраекце аб унесенні паправак у Працоўны кодэкс Рэспублікі Беларусь, які быў надаўна прыняты парламентарыямі ў першым чытанні. Так, згодна з дзеючым на сёння Працоўным кодэксам (артыкул 265), дадатковыя вольны ад работы дзень ці дзве дзённыя адпачынак павінны атрымаць жанчыны, якія атрымалі права на дзіця ў першы год свайго жыцця. Праектам нарматыўнага прававага акта прадугледжваецца прадстаўленне маладым сем'ям фінансавай падтрымкі для пагадзінна запавячэння ў памеры 20 БПМ пры наяўнасці ў нараджэнні першага дзіцяці, у памеры 40 БПМ — пры наяўнасці ў нараджэнні другога дзіцяці і ў памеры 50 БПМ — пры наяўнасці ў нараджэнні трэцяга дзіцяці і наступных дзяцей. Прадугледжваецца таксама прадстаўленне шматдзетным сем'ям фінансавай падтрымкі пры пагадзінна запавячэнні на льготных крэдытах, узятых на рэканструкцыю ці набыццё жылля, з 30 да 50 працэнтаў — у выпадку нараджэння трэцяга дзіцяці ці наяўнасці траіх дзяцей.

Дадатковыя меры падтрымкі сям'і прадугледжаны таксама ў законапраекце аб унесенні паправак у Працоўны кодэкс Рэспублікі Беларусь, які быў надаўна прыняты парламентарыямі ў першым чытанні. Так, згодна з дзеючым на сёння Працоўным кодэксам (артыкул 265), дадатковыя вольны ад работы дзень ці дзве дзённыя адпачынак павінны атрымаць жанчыны, якія атрымалі права на дзіця ў першы год свайго жыцця. Праектам нарматыўнага прававага акта прадугледжваецца прадстаўленне маладым сем'ям фінансавай падтрымкі для пагадзінна запавячэння ў памеры 20 БПМ пры наяўнасці ў нараджэнні першага дзіцяці, у памеры 40 БПМ — пры наяўнасці ў нараджэнні другога дзіцяці і ў памеры 50 БПМ — пры наяўнасці ў нараджэнні трэцяга дзіцяці і наступных дзяцей. Прадугледжваецца таксама прадстаўленне шматдзетным сем'ям фінансавай падтрымкі пры пагадзінна запавячэнні на льготных крэдытах, узятых на рэканструкцыю ці набыццё жылля, з 30 да 50 працэнтаў — у выпадку нараджэння трэцяга дзіцяці ці наяўнасці траіх дзяцей.

Дадатковыя меры падтрымкі сям'і прадугледжаны таксама ў законапраекце аб унесенні паправак у Працоўны кодэкс Рэспублікі Беларусь, які быў надаўна прыняты парламентарыямі ў першым чытанні. Так, згодна з дзеючым на сёння Працоўным кодэксам (артыкул 265), дадатковыя вольны ад работы дзень ці дзве дзённыя адпачынак павінны атрымаць жанчыны, якія атрымалі права на дзіця ў першы год свайго жыцця. Праектам нарматыўнага прававага акта прадугледжваецца прадстаўленне маладым сем'ям фінансавай падтрымкі для пагадзінна запавячэння ў памеры 20 БПМ пры наяўнасці ў нараджэнні першага дзіцяці, у памеры 40 БПМ — пры наяўнасці ў нараджэнні другога дзіцяці і ў памеры 50 БПМ — пры наяўнасці ў нараджэнні трэцяга дзіцяці і наступных дзяцей. Прадугледжваецца таксама прадстаўленне шматдзетным сем'ям фінансавай падтрымкі пры пагадзінна запавячэнні на льготных крэдытах, узятых на рэканструкцыю ці набыццё жылля, з 30 да 50 працэнтаў — у выпадку нараджэння трэцяга дзіцяці ці наяўнасці траіх дзяцей.

Дадатковыя меры падтрымкі сям'і прадугледжаны таксама ў законапраекце аб унесенні паправак у Працоўны кодэкс Рэспублікі Беларусь, які быў надаўна прыняты парламентарыямі ў першым чытанні. Так, згодна з дзеючым на сёння Працоўным кодэксам (артыкул 265), дадатковыя вольны ад работы дзень ці дзве дзённыя адпачынак павінны атрымаць жанчыны, якія атрымалі права на дзіця ў першы год свайго жыцця. Праектам нарматыўнага прававага акта прадугледжваецца прадстаўленне маладым сем'ям фінансавай падтрымкі для пагадзінна запавячэння ў памеры 20 БПМ пры наяўнасці ў нараджэнні першага дзіцяці, у памеры 40 БПМ — пры наяўнасці ў нараджэнні другога дзіцяці і ў памеры 50 БПМ — пры наяўнасці ў нараджэнні трэцяга дзіцяці і наступных дзяцей. Прадугледжваецца таксама прадстаўленне шматдзетным сем'ям фінансавай падтрымкі пры пагадзінна запавячэнні на льготных крэдытах, узятых на рэканструкцыю ці набыццё жылля, з 30 да 50 працэнтаў — у выпадку нараджэння трэцяга дзіцяці ці наяўнасці траіх дзяцей.

Да юбілею старэйшай беларускай газеты засталася 89 дзён. 55 дзён таму «Звязда» распачала акцыю па ўладкаванні дзяцей-сірот у гаспадарствы сем'яў. Напэўна, у нас мада што атрымалася б без падтрымкі і даверу дырэктара Трымскага дзіцячага дома № 6 Тамары Эдуардаўны Саўчанка. Сёння яна вішуча калектыву газеты і яе чытачоў з надыходзячым агульным святкам:

— Дзякуючы акцыі, я ўпэўнілася, што «Звязду» чытаюць людзі неаб'якава, што газета вельмі запатрабавана. Цяпер яна стала для нас не проста цікавай, але і роднай — сябрам нашага дзіцячага дома, з усімі яго радасцямі і праблемамі. «Звязда» паказала людзям, якія цудоўна ў гэтым доме жывуць дзеці, узялі я і самаізнанку, паўплывала на лёс некаторых з іх.

Жадаю, каб газета працягвала рабіць добро, дапамагаць людзям знаходзіць адзін аднаго, ствараць шчаслівыя сем'і. Творчыя поспеху, здароўя і натхнення! Хай нараджаюцца новыя ідэі, новыя акцыі і новыя падпісчыкі!
Воляга МЯДЗВЕДЗЕВА.

дзень з захаваннем сярэдняга заробку працягваюцца маці, якія выхоўваюць траіх і больш дзяцей ці дзіця-інваліда. А пасля ўступлення ў сілу новай рэдакцыі Кодэкса права на вольны ад работы дзень у тыдзень зможа карыстацца таксама і бацька дзіцяці.

Акрамя таго сем'ям будзе прадстаўлена права самастойна вырашаць, хто з двух бацькоў будзе знаходзіцца ў водпуску па догляд дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў. Па дзеючым на сёння заканадаўстве (артыкул 185) першапачаткова права на водпуск па догляд дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў мае маці, і толькі калі яна не можа карыстацца гэты сваёй права, такое права прадстаўляецца бацьку ці іншаму члену сям'і. Законпраект гэту гендэрную несправядлівасць адхіляе.

Аляксандра Лісоўская нагадала, што з 13 красавіка ў Беларусі ўступіў у дзеянне новы парадак прадстаўлення бясплатнага харчавання для дзяцей першых двух гадоў жыцця, і як сведчыць першыя даныя, колькасць яго атрымальнікаў з'яўляецца павялічылася. Калі раней права на бясплатнае харчаванне маглі карыстацца толькі шматдзетныя, няпоўныя сем'і і сем'і, у якіх абодва бацькі з'яўляюцца студэнтамі, то цяпер адзіным патрабаваннем застаўся даход сям'і. Для атрымання бясплатнага харчавання сукупны даход на члена сям'і ў месяц не павінен перавышаць 60 працэнтаў бюджэту пражыткавага мінімума ў сярэднім на душу населенства — гэта крыху больш за 100 тысяч рублёў (раней парог склаў 20 працэнтаў БПМ сям'і з 4 чалавек за пяцігадні квартал).

— Адмена катэгорыяльнага прышчыну і павышэнне парoga патрэбы амаль што ўдваіла даволіла павялічыць кантынент атрымальнікаў бясплатнага дзіцячага харчавання і адначасова забяспечыць адраснасць пры яго прызначэнні, — падкрэсліла спецыяліст.

Надзея НИКАЛАЕВА.

«Еўрабачанне-2007» НЕМАГЧЫМАЕ — МАГЧЫМА!

Сёння ўвечары — дакладней, у ноч з суботы на нядзелю — значная частка беларусаў «прыліпне» да тэлеэкрану, каб даведацца пра вынікі міжнароднага конкурсу песні «Еўрабачанне-2007», што праходзіць у Хельсінкі. Пакуль рана загадваць, якое месца спадарыня Удача адвядзе для Беларусі. Але дакладна адно: імя Дзмітрыя Калдуна ўжо запісана ў гісторыю ўдзелу Беларусі ў конкурсе. Няхай не залатымі літарамі — але нямыўнымі чарпітам. 21-гадоваму выканаўцу ўпершыню удалося забраць тое, над чым бівалі папярэднія тры удзельнікі — вывесці краіну ў фінал «Еўрабачання». І гэта калі не перамога, то прапярэ — адзначна.

Светляне шоў многія паспелі акрысціць «парадам фрыкы» — мноства яркіх фарбаў, сцэнічных пераапраананняў і нестандартных іміджаў (прыгадаць хоць бы Сярдзючкі). На гэтым фоне выдатна выдзяляюцца нешматлікія рокеры, натхнёныя леташнім песням «Лордзі», прыхільны класічнага, нават опернага, накірунку (Славенія, Латвія) і этна-матыў (Грузія, Сербія, усе Балканы і г.д.). Беларусь, відаць, «узляла» не толькі магутным піярэм з шэкаладным «Куфэркам Калдуна», але і нечаканым мінімалізмам — у параўнанні з гламурным каларым кліпам прастая і эфектная чорна-белая сцэнічная пастанова — з першых дзён спадабалася пітаральна ўсім: і журналістам, і

ментамі. Нам жа былі важныя вялікі беларускі сцяг, які буйным планам паказалі фінскія апэратары, і агульнае — мы зрабілі гэта! Беларусь — 3, Македонія — 6, Славенія — 7, Венгрыя — 8, Грузія — 11, Латвія — 14, Сербія — 17, Балгарыя — 21, Турцыя — 22, Малдова — 24. Менавіта пад гэтымі нумарамі канкурсанты выступілі ў фінале, дзе, нагадаем, выступіць 24 краіны.

Сціснутыя на удачу кулакі сёння нам яшчэ спатрэбяцца. Каб даведацца, як справы ў беларускай дэлегацыі, мы дазваніліся ў Хельсінкі кіраўніку праекта «ЕўраФэст» Аляксандру ЦІХАНОВІЧУ.

— Самы страшны момант у конкурсе — гэта абвешчэнне вынікаў. Я выйшаў з каментарарскай кабіны мокры, як мыш. Ніколі не думаў, што прадэюсарска работа такая стрэсавая, артыстам быць цяжка. Я так перажываў, праўда... Першым віншаванне прыслаў Алег Елісееўкаў — даслаў СМС «Ура! Віншую!» А зараз ужо тэлефон не змаўкае. Распабляюцца нельга, гэта толькі першы крок. (Заканчэнне на 3-й стар.)

Падпіска-2007
СА «ЗВЯЗДОЙ» — У НОВАЕ ПАЎГОДДЗЕ
 Пачалася падпіска на 3-і квартал і II паўгоддзе 2007 года.

Індэкс	ПАДПІСНЫЯ ЦЭНЫ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» (У РУБЛЯХ, УСТАНОЎЛЕНЫЕ З 01.07.2007 Г.)		
	на 1 месяц	на 3 месяцы	на 6 месяцаў
63850 (індывидуальны)	8200	24600	49200
63145 (індывидуальныя льготны, для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	7850	23550	47100
63858 (ведамасны)	13000	39000	78000
63239 (ведамасныя льготны для ўстаноў Міністэрства культуры, адукацыі і аховы здароўя)	11850	35550	71100

Спадзяёмся на вашу падтрымку, паважаныя падпісчыкі і работнікі паштовай сувязі.

Упарадкаванне льгот ДАПАМОГА — АДРАСНАЯ

Адным з відаў сацыяльнай дапамогі ў Беларусі на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў традыцыйна з'яўляюцца льготы. Між тым, не скажыце, што апошнім часам менавіта яны сталі ці не найбольш «папулярна» тэмай для размоў і спрэчак. Само па сабе гэта нядзіва: тымі ці іншымі льготамі карыстаецца больш чым палова грамадзян нашай краіны. І ўсё ж, наколькі «спрацоўвае» цяперашняя сістэма льгот, якімі могуць быць шпакі яе рэфармавання і, уласна кажучы, на якія праграмы сацыяльнай падтрымкі плануецца рабіць стаўку ў будучыні? Аб усім гэтым карэспандэнту «Звязды» гутарыць з намеснікам начальніка галоўнага ўпраўлення комплекснага аналізу і каардынацыі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Верай Міхайлаўнай СМАРЧКОВАЙ.

— Для пачатку давайце паспрабуем высветліць: калі ўвогуле з'явілася такая мера сацыяльнай падтрымкі, які льготы? І колькі льготнікаў у Беларусі зараз?

— Даследаванні паказалі, што першыя льготы пачалі ўводзіцца яшчэ ў сярэдзіне 30-х гадоў мінулага стагоддзя, прычым тут у асноўным ставіліся дзве мэты — заахоўваць асобных грамадзян за асабліва заслугі або «падраўняць» узровень даходаў розных катэгорый населенства. І, зыходзячы з гэтых задач, пэўны час такі падыход сапраўды меў сэнс. Калі б не адна акалічнасць: паступова (асабліва ў 1970—1980 гады) колькасць льготнікаў стала хутка расці.

Так, сёння ў нас налічваецца больш чым 50 катэгорый льготнікаў і каля 100 відаў самых разнастайных льгот — маецца на ўвазе як поўнае, так і частковае вызваленне ад аплаты за тэрыторыю жылля і іншыя паслугі. У выніку варты з'яўляюцца, што, на некаторыя асобныя, льготныя па ўстаноўцы і аплаце тэлефона зараз карыстаюцца каля 200 тыс., льготамі па пратэзіраванню — 400 тыс., на жыллёва-камунальных паслугах — 1,0 млн, на леках — 2,8 млн, на аплаце прэзяду — каля 6 млн нашых суайчыннікаў. А ў цэлым (з улікам таго, што адзін чалавек можа мець права на некалькі відаў льгот адначасова) да-

І размова толькі аб прамых выдатках з бюджэту. Бо тут ёсць яшчэ адна, не менш істотная крыніца «фінансавання» — сродкі арганізацыяў, якія прадстаўляюць паслугі льготнікам. Прычым зразумела, што падобная практыка пагаршае фінансавы стан такіх арганізацыяў, шмат у чым уступае на тарыфы, а таксама вядзе да пагаршэння якасці саміх паслуг. Да таго ж вядома: грамадзяне краіны авальваюць тэраж жыллёва-камунальных паслугі па адных, а суб'екты гаспадарання — зусім па іншым, больш высокіх тарыфах. А ў сваю чаргу вынікам падобнага «перакрыжаванага субсідзіравання» становіцца зніжэнне канкурэнтаздольнасці ачынай эканомікі ў цэлым.

— Менавіта эканоміка — асноўная прычына цяперашніх размоў аб упарадкаванні льгот? — Занадта высокі выдаткі з'яўляюцца ўсяго адной з прычын. І нават не асноўнай. Сур'ёзна праблема існуе таксама ў іншым — самі падыходы да размеркавання льгот. Бо якраз тут выпадае вясці гаворку аб парушэнні прынцыпу адраснасці і справядлівасці.

Справа ў тым, што з самага пачатку ў нас набралася стаўка на аказанне льгот пэўным катэгорыям населенства. І краз гэты акалічнасць стала ці не асноўным недаходам усёй льготнай сістэмы. Асноўная частка льгот прадстаўляецца тым ці іншым групам грамадзян без уліку ўзроўню іх даходаў, інакш кажучы, без прынятага ўсім свеце прынцыпу адраснасці. Выключэннямі ў дадзеным выпадку з'яўляюцца толькі некалькі формы дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі, шчыльна «звязаныя» з даходамі: да прыкладу, безнаўны

БЕЛАРУСКІЯ ДЗЕЦІ АТРЫМАЮЦЬ ДЗЯРЖАЎНЫЯ ГАРАНТЫІ ПРЫ АЗДАРАЎЛЕННІ ў Італіі

У Мінску была падпісана дамова паміж урадамі Беларусі і Італіі, якая вызначае ўмовы аздараўлення ў Італіі на ўмовах бескарыснай дапамогі непаўнагадовых грамадзян нашай краіны.

Як паведамілі «Звяздзе» ў Міністэрстве замежных спраў Беларусі, заключаная дамова пераансць рэгуляванне аздараўленчых праграм «з плоскасці грамадскіх ініцыятыў, з узяццём асобных сем'яў і гуманітарных арганізацый на міжкуравы ўзровень з усталёваннем дзяржаўных гарантыяў абароны працоўнай і інтэрасаў беларускіх дзяцей, якія часова знаходзяцца на італьянскай тэрыторыі ў аздараўленчых мэтах».

Так, у дакуменце дакладна вызначаны юрыдычны статус беларускіх дзяцей, якія праходзяць аздараўленне, што «заключана папярэдзіць любыя проціпраўныя дзеянні ў адносінах да непаўнагадовых».

У МЗС падкрэслілі таксама, што ў дамоўце робіцца «сур'ёзны акцэнт» на стараннай падрыхтоўцы да аздараўленчых праграм прымальнікаў і арганізацый. Акрамя таго асабліва ўвага нададзена «гранічна яснаму» адмежаванню сферы аздараўлення ад пытанняў асымуляцыі беларускіх непаўнагадовых грамадзян замежнымі грамадзянамі. У дакуменце падкрэслена, што аздараўленне і асымуляцыя адносяцца да сваёй прававой прыроды і рэгламентуюцца рознымі юрыдычнымі працэдурамі. У дамоўце таксама агагаворваюцца правы і абавязкі прымальнікаў італьянскіх арганізацый і сем'яў, іх адказнасць за магчымыя парушэнні парадку аздараўлення.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

Ведай нашых! ЗА ПОСПЕХІ... У СПРАВЕ, ЯКОЇ ТЫ СЛУЖЫШ

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Белпошта» напрыканцы мінулага года больш чым паспяхова, можна сказаць, прайшло сертыфікацыю ў галіне кіравання якасцю, якую праводзіў Сусветны Паштовы Саюз. Па меркаванню экспертаў, на прадпрыемстве вытрыманы ўсе ўмовы для атрымання Сертыфіката залатога (!) узроўню.

Вялікім дасягненнем беларускіх паштавікоў на міжнароднай арэне з'яўляецца і сярэбраны ўзровень у праграме кантролю аднакі якасці работы Кааператыва EMS...

Уручэнне абодвух гэтых Сертыфікатаў прадстаўнікам РУП «Белпошта», міністэрства сувязі і інфарматызацыі краіны не так даўно адбылося ў г. Берне (Швейцарыя) падчас пасяджэння Савета паштовай эксплуатацыі і генеральнай асамблеі Кааператыва EMS, а потым ужо ў сталіцы нашай краіны, падчас урачыстай вечарыны, прысвечанай Дню радзі, тэлебачання і сувязі... Што ў атмасферы прэфейнага свята не магло не прынесці заканамерных пацужуў радасці — за высокае прызнанне, і гонару — за справу, якой служыць каля 30 тысяч сціплых працаўнікоў беларускай пошты.

Валянціна ДОУНАР.

Пасля пісьма «ПАПЕРЫ — ЁСЦЬ, БАРДЗЮРА — НЯМА». І НЕ БУДЗЕ?

«...Маіму мужу 80 гадоў, ён інвалід трэцяй групы і былы вясень. Ёсць у мяне і брат. Таксама інвалід, трэба і яго даглядаць. А тут на нашай вуліцы капітальны рамонт зрабілі, пасля якога ўся вада цячэ ў агарод. Як дождж, як вясна, так і стой з рыдлёўкай, капай канавы. А сілы ж ужо не тыя», — пісала ў рэдакцыю Марыя Ягораўна Антаневіч з Оршы.

Паведамляла яна і пра тое, што звярталася са сваёй бядой у адміністрацыю даччынага камунальнага ўнітарнага прадпрыемства «Арыён», атрымлівала пісьмовыя адказы — у тым ліку за подпісам в.а. дырэктара сп. Шыдлоўскага з абяцаннем устанавіць бардзюр у другім квартале 2006 года...

А ў першым (ужо 2007-га) з таго ж прадпрыемства прыехала камісія і паведала, што ля дома нічога не рабілі і рабіць не будуць, бо няма грошай...

Ліст абуранай, разгубленай чыткай быў змечаны ў газеце. На яго, як і трэба было чакаць, своечасова прыйшоў адказ — варты досудоўнай публікацыі і на мове арыгінала. Хоць бы таму, што перакласці на іншую мову тое, што хоць крыху разумееш. Тут жа...

Зрэшты, мяркуючы самі: «ДКУП «Ормон» на стале ў газете «Папера — ёсць, бардзюра — няма», опублікаваную з газете «Звязда» № 65 от 06.04.2007 г. сообщают, что в 2006 г. филиалом «Витсебодпроект» был разработан проект «Текучий ремонт проезжей части улицы Щетинковская км. 0,000 — км 0,938 в

Месяц дабрачыннасці Чырвоны Крыж: разам у імя гуманнасці

Сёння, 12 мая, з 11.30 да 18.00 у сталічным Цэнтральным дзіцячым парку імя М. Горькага адбудзецца маштабная акцыя, прысвечаная месцячкіку і Сусветнаму дню Чырвонага Крыжа. Запланаваныя не толькі выступленні запрошаных гасцей, якія ўспрымаюць дабрачыннасць, а і адрывіць паходнай кухні, правядзенне забегу, конкурсу дзіцячага малюнка і многіх іншых мерапрыемстваў, разлічаных на ўдзел і дзяцей, і дарослых.

Традыцыйны, памяннёвы выхад, штогодны месцячкік, які сёння праходзіць пад дэвізам «Беларускі Чырвоны Крыж — дзеці» працягнецца да 1 чэрвеня. За гэты час ва ўсіх рэгіёнах краіны адбудуцца дабрачынныя мерапрыемствы, валанцёрскія акцыі, кампаніі па пасадцы дрэў, збору мастацкай літаратуры, артэхнікі, цацак, адзення, абутку, а таксама ахвяраванняў ад насельніцтва і самых розных арганізацый для дзяцей з дзіцячых дамоў, дзяцей-інвалідаў, дзяцей з няўдалых сем'яў, сацыяльна неабароненых людзей.

Наша грамадская арганізацыя з'яўляецца адной з буйнейшых, паколькі налічвае звыш 700 тысяч членаў, каля 30 тысяч валанцёраў і актыўна, — расказвае генеральны сакратар Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа Віктар КАЛІБАНАЎ. — У многіх еўрапейскіх краінах членства значна меншае, але работа па дапамозе тым, хто мае ў гэтым патрэбу, праводзіцца куды больш грунтоўна і маштабна. Не скажы, што замежныя прадпрыемствы, прадпрыемальнікі зацікаўлены ў дабрачынных ахвяраваннях, і таму праяўляюць актыўнасць у гэтым накірунку. Мы ж павінны пакуль сціскаць свае намаганні на раст колыска членаў нашага таварыства, каб прыцягнуць грашовыя сродкі з дапамогай членскіх узносаў. У савецкія часы, як вы памятаеце, добраахвотна-прымусова членамі Чырвонага Крыжа была неверагодна вялікая частка грамадства.

Але сёння мы маем на мейце бацьчы дабрачыннасць выключна добраахвотнай справай.

— Можна было б, напэўна, наладзіць уступленне ў члены таварыства ў шматлюдных месцах непасрэдна падчас правядзення мерапрыемстваў у месцах месцячкіка...

— Сапраўды, гэту ідэю можна ўзяць на ўзбраенне. Дарчы, што датычыцца спосабаў збору сродкаў, то мы разлічваем і на такое новаўвядзенне, як размяшчэнне шаўчэ-капак на людных месцах. У гэтыя дні ў розных гарадах і раёнах рэспублікі ўстаноўм адразу 500. Мы павінны шукаць нейкія новыя метады і формы работы, паколькі фінансавая

Змяненні і дапаўненні ў Правілы закліканы зняць усе набалелыя пытанні ў рыбаловаў-аматараў

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 11 мая.)

Да новаўвядзенняў можна аднесці і з'яўленне тэрміну кінтэнсіўныя спосабы лоўлі рыбы ў светлы час сутак». Да такіх спосабаў адносіцца лоўля рыбы з выкарыстаннем прылад аматарскага рыбалоўства з агульнай колькасцю кручоў ад 11 да 20 (у астатніх выпадках, згодна з Правіламі, не больш за 10 кручоў). Напрыклад, калі рыбаюць жадае, можа ўзяць 20 вудуў з адным кручком на кожнай. Сюды ж адносіцца тролінг — лоўля рыбы на дарожку з суднаў з рухавікамі, і падводнае палыванне. Дзе, як і кім можа быць арганізавана лоўля рыбы інтэнсіўнымі спосабымі? Калі гаварыць пра фонд запasu рыбалоўных угоддзяў — неарандаваныя вадаёмы, дзе лоўля дазволена любому жадаючаму, — тады адпаведнае рашэнне павінен прыняць мясцовы выканаўчы ці распарадчы орган. Напрыклад, на Заслаўскаму вадасховішчу рашэнне можа прыняць Мінскі райвыканкам: бясплатна дазваляецца лоўля рыбы інтэнсіўнымі спосабымі.

— Але тут ёсць адно «але», — канкрэтызуе сітуацыю Тамара Анатольеўна. — Права на аматарскае рыбалоўства інтэнсіўнымі спосабымі лоўлі ў фондзе запasu маюць толькі рыбалявы, якія з'яўляюцца членамі Рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства паляўнічых і рыбаляваў». Гэтыя ж віды інтэнсіўных спосабаў лоўлі ў арганізаваных вадаёмах можа дазволіць у сябе і арандатар, але за плату. Ён жа ўстанаўлівае і нормы здабычы на чалавека, а ў фондзе запasu рыбалоўных угоддзяў дзейнічае норма ў 5 кілаграмаў (колькасць птуцаў ва апошнім выпадку вызначаецца зыходзячы з нарматываў дапушчальнага вылова рыбы па ўзагодненню з Мінсельгасхарчам).

У абавязак арандатара рыбалоўных угоддзяў пастаўлена абавязанне буйкамі аранжавага колеру ўстаноўленых прамысловых прылад рыбаляваўства, а таксама выключана забарона знаходжання рыбаляваў-аматараў ад адлегласці бліжэй за 200 метраў ад абазначаных прамысловых прылад рыбаляваўства. Тым не менш, нягледзячы на адмену забароны, Тамара Борсук раіць набліжацца да абазначаных прамысловых прылад рыбаляваўства на разумную адлегласць.

Фота Анатоля Кішчыцка

Шмат пытанняў у рыбаляваў-аматараў падчас дазволу на лоўлю рыбы ў перыяд дзеняня забароны (веснавага нерасту) выклікалі, у прыватнасці, словы «адной папалюковай вудай з адным кручком» або «адным спінінгам» або «адным кручком». Вуды, як вядома, могуць быць рознымі, ды і на штучнай прынадае для спінінгавай лоўлі можа выкарыстоўвацца двойнік ці трайнік (ці іх камбінацыя).

— Цяпер гэта палажэнне выкладзена інакш. Лоўля рыбы дазваляецца ў перыяд нерасту, калі ажыццяўляецца адной вудай (слова «папалюковай» выключана) з адным кручком або з адным спінінгам, аснашчаным штучнай прынадай з адным адзінарным кручком або двойнім, або трайнім. Іншымі словамі, такі кручок (двойнік, трайнік) лічыцца за адзінку. Але ўвядзены нумар кручоў: не больш за № 10 па Міжнароднай класіфікацыі № 1. Гэтае новаўвядзенне з'яўляецца толькі веснавы час, — працягвае Тамара Анатольеўна, — калі лоўля дазволена ў светлы час сутак з берагу. Рыбаловам дазволена таксама выкарыстанне сачкоў для пад'ёму рыбы, вылаўленай дазволенымі прыладамі.

Пры ўзнікненні заморных з'яў (пацверджанымі лабараторнымі даследаваннямі Мінпрыроды) грамадзянам можа быць дазволена лоўля рыбы без заававання прамысловыя меры і (ці) нормы вылаву рыбы (5 кілаграмаў удзен на чалавека з выключэннем выпадкаў, калі адна рыба можа важаць пяць і больш кілаграмаў).

— Забаронена аматарскае рыбалоўства з выкарыстаннем асвятляльных прыбораў або прыстасаванай лоўлі ракаў. Раней у Правілах гэты момант не быў улічаны, і браханьеры лавілі ракуў ноччу (у перыяд, калі лоўля была пад забаронай) з дапамогай факелаў, ліхтароў, — змяняючы далей Тамара Борсук са змяненнямі і дапаўненнямі.

У мінулы раз у Правілы па тэхнічнай прычыне трапіла памылка, што забаронена выкарыстанне грамадзянамі маламерных суднаў і суднаў з рухавікамі ў тэрмінах забароны на лоўлю рыбы. Выходзіла, што ў пералік трапіла ўсе віды суднаў. Цяпер уключана: насамрэч забарона датычыцца толькі тэрмінаў веснавай забароны. Але пры неабходнасці выкарыстанне маламерных суднаў і суднаў з рухавікамі для перамяшчэння па воднаму аб'екту ў гаспадарчых, транспартных і іншых мэтах (наведванне могілак падчас наводкі на астраўных участках, дастаўка сена з процілеглага берагу і інш.) мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі арганімамі на ўзагодненню з тэрытарыяльнымі арганімамі Мінпрыроды ў тэрмінах веснавай забароны можа быць дазволена. Акрамя таго, у веснавы сезон палывання дазваляецца выкарыстоўваць маламерныя судны без рухавікаў для ўстаноўкі, зняцця падсадных качак, профіляў, чучал, пад'ёму здабытай дзічыны. Спецыялісты лічаць, што паляўнічыя, у адрозненне ад рыбаляваў, па шэрагу прычын у гэты час не перашкоджаць узаўважэнню рыбных рэсурсаў.

Падводныя паляўнічыя, згодна са змяненнямі і дапаўненнямі ў Правілы, цяпер павінны мець не толькі пасведчанне падводнага стралка, але і абавязкова быць членамі Рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларускае

таварыства паляўнічых і рыбаляваў».

Знаходжанне ў рыбаляўных угоддзях і на прылеглай да іх тэрыторыі цяпер забараняецца ад адлегласці да 1 кіламетра ад берагавой лініі (раней было 5 кіламетраў) з забароненымі прыладамі рыбаляваўства і рыбамі, лоўля якой у дадзеным раёне ці ў дадзены час забаронена, або вагой, якая перавышае нормы, ці без дакументаў, якія пацвярджаюць законнасць валаддзя рыбаляваўства.

— Раней былі выпадкі, калі браханьеры тапілі свае прылады пры з'яўленні інспектараў, а мех з рыбай выдавалі за набыты ў гандлі. Таму зараз трэба мець нейкі дакумент — чэк, квітанцыю, што рыба набыта недзе на прадпрыемствах гандлю. Але самае галоўнае не ў гэтым. Калі рыбаюць едзе з дазволенымі прыладамі рыбаляваўства, хваляюцца ці баццаца яму не вярта, — гаворыць Тамара Анатольеўна. — Дарчы, зараз пакідаць машыну на стаянку можна ад адлегласці не менш за 30 метраў ад берагавой лініі. На 31-м, умоўна кажучы, можна ставіць, калі няма спецыяльных стаянак, якія могуць знаходзіцца і бліжэй да берагавой лініі. Раней, згодна з палажэннем аб устанавленні межаў водаахоўных і прыбярэжных палос, забаранялася пакідаць машыны бліжэй за 100—200 метраў ад берагавой лініі — у залежнасці ад катэгорыі і класа вадаёма. Цяпер гэты паказчык зрабілі аднолькавым.

Напрыканцы застаецца дадаць, што пэўныя змяненні ўнесены і ў табліцу прамысловыя меры асобных відаў рыбы пры аматарскім рыбаляваўстве (г.зн. меншую за вызначаныя памеры рыбы лавіць забараняецца). Дык вось з гэтага спісу карась сярэбраны выключаны ўвогуле, а на ляшча, таўсталоўка, сазана (карапа), сінца прамысловае мера разна не ўстанаўліваецца. На астатнія віды рыбы яна засталася без змяненняў.

Р.С. Змяненні і дапаўненні ў Правілы павінны ўступіць у сілу з 14 мая — даты апублікавання іх у Нацыянальным рээстры прамысловыя меры асобных відаў рыбы пры аматарскім рыбаляваўстве (г.зн. меншую за вызначаныя памеры рыбы лавіць забараняецца) ў сродках масавай інфармацыі).

Сяргей РАСОЛЬКА.

Доктар адкажа Ёсць пытанні? Тэлефануйце...

На наступным тыдні дзякуючы на «гарачай» тэлефоннай лініі Міністэрства аховы здароўя (222-70-80) будуча:

14 мая — галоўны ўрач 20-й сталічнай паліклінікі Галіна Алексееўна КУРЫЛОВАЧ.

15 мая — галоўны спецыяліст аддзела ліцэнзавання Міністэрства аховы здароўя Андрэй Мікалаев КАМІНСКІ.

16 мая — начальнік упраўлення кадравай палітыкі, устаноў адукацыі і знешніх сувязяў Міністэрства аховы здароўя Сяргей ІВАНОВІЧ СЫЧЫК.

17 мая — начальнік аддзела спецыялізаванай медычнай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Таццяна Фёдарэўна МІГЛЭ.

18 мая — вядучы спецыяліст аддзела медэкспертызы і рэабілітацыі Міністэрства аховы здароўя Тамара Канстанцінаўна МАРТУСЕВІЧ.

У графіку магчымыя змяненні.

Закон Рэспублікі Беларусь Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя кодэксы Рэспублікі Беларусь

2 красавіка 2007 года

«3. Парушэнне службовай асобай дзяржаўнай арганізацыі або гаспадарчага таварыства з доляй дзяржавы ў статутным фондзе ўстаноўленага заканадаўчымі актамі парадку прадстаўлення такіх арганізацый грашовых сродкаў у пазыку —

цягне накладанне штрафу ў памеры ад дзвясці да трыццаці базавых велічынь».

4. Невыкананне службовай асобай арганізацыі тэрмінаў вяртання гэтай арганізацыі грашовых сродкаў, прадстаўленых дзяржаўнай арганізацыяй або гаспадарчым таварыствам з доляй дзяржавы ў статутным фондзе ў пазыку ва ўстаноўленым за-

канадаўчымі актамі парадку, і (або) іх выкарыстанне на моты, не прадугледжаныя ў дагаворы пазыкі, —

цягнуць накладанне штрафу ў памеры ад трыццаці да пшідзясці базавых велічынь».

2. У абзацы другім часткі 1 і абзацы другім часткі 2 артыкула 12.19 словы «двуразовым памерам» змяняюць словамі «памеры ад ста да двухсот працэнтаў ад».

Артыкул 2. Унесці ў Працэсуальна-выканаўчы кодэк Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях артыкул 20 снежня 2006 года (Нацыянальны рээстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2007 г., № 14, 2/1291) наступныя змяненні:

1. У артыкуле 3.15: у частцы 1 словы «артыкуламі 11.17.» змяняюць словамі «часткамі 1 і 2 артыкула 11.17, артыкуламі»;

у частцы 2 словы «артыкуламі 11.17.» змяняюць словамі «часткамі 1 і 2 артыкула 11.17, артыкулам».

2. У пункце 62 часткі 1 артыкула 3.30 словы «артыкулам 11.17.» змяняюць словамі «часткамі 1 і 2 артыкула 11.17, артыкулам».

Артыкул 3. Гэты Закон уступае ў сілу праз дзясць дзён пасля яго афіцыйнага апублікавання. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА 7 мая 2007 года, г. Мінск № 210—3

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСА

Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь извещает о проведении открытого конкурса по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций открытого акционерного общества «БЕЛТАТРАКЦИОН». Конкурс состоится 12 июля 2007 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, пер. Красновозвездный, 12.

Продавец — Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, переулок Красновозвездный, 12.

Для участия в конкурсе в срок до 16.00 21 июня 2007 г. по адресу: г. Минск, пер. Красновозвездный, 12 представляются следующие документы:

- заявление на участие в конкурсе по установленной форме;
- юридическими лицами — резидентами Республики Беларусь — нотариально заверенные копии оригинальных документов и свидетельств о государственной регистрации, доверенность представителя юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем);
- представителями физических лиц — резидентами Республики Беларусь — нотариально заверенная доверенность;
- юридическими лицами — нерезидентами Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в конкурсе) или иное равнозначное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;
- юридическими и физическими лицами — нерезидентами Республики Беларусь — документ о финансово-хозяйственной деятельности, выданный обслуживающим его банком или иным финансово-кредитным учреждением с заверением в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;
- представителями юридических и физических лиц — нерезидентов Республики Беларусь — легализованная в установленном порядке доверенность;
- документ, подтверждающий согласие антимонопольного органа на совершение сделки, в случаях, установленных законодательством Республики Беларусь.

При подаче документов на участие в конкурсе физические лица, представители физических и юридических лиц представляют копию паспорта и предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, для заверения копии паспорта лицом, принимающим документы. Не допускается одновременное участие в конкурсе заинтересованных лиц: физических лиц, состоящих в родственных отношениях или браке; юридических лиц, участников которых выступают одни и те же физические и (или) юридические лица; юридических лиц, в установленном фонде которых одно и то же юридическое или физическое лицо имеет долю в размере двадцати и

более процентов; юридических лиц, одно из которых в соответствии с законодательством признается дочерним или зависимым по отношению к другому.

Для участия в конкурсе задаток уплачивается в белорусских рублях на счет Фонда государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь р/с 3642974000028 в филиале № 529 «Белэсвязь» АСБ «Беларусбанк», г. Минск, код 720: УНП 102314789 в размере 85303840 (восемьдесят пять миллионов триста три тысячи восемьсот сорок) рублей в срок до 5 июля 2007 г. согласно договору о задатке, заключаемому с Фондом государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь при регистрации заявления на участие в конкурсе.

12 июля 2007 г. в 10.00 участники представляют в комиссию в запечатанном конверте соответствующие условиям конкурса предложения по цене акций и по выполнению условий конкурса, соответствующие условиям конкурса, комиссий не рассматриваются.

Из двух и более участников, предложения по выполнению усло-

вий конкурса и инвестиционные проекты которых полностью соответствуют условиям конкурса, комиссия определяет победителем участника, предложившего наиболее высокую цену за акции. В случае равных предложений по цене акций двух и более участников, победителем конкурса признается участник, предложивший лучшие дополнительные условия.

Договор купли-продажи акций заключается с победителем конкурса в срок не позднее 20 дней с даты подписания протокола о результатах конкурса.

Участники конкурса, прошедшие заключительную регистрацию, оплачивают фактические затраты на подготовку и проведение конкурса согласно выписанному каждому участнику фактуре в течение 3 рабочих дней со дня проведения конкурса. Получить более подробную информацию об ОАО «БЕЛТАТРАКЦИОН», условиях конкурса, ознакомиться с проектом эмиссии и годовой балансовой отчетностью акционерного общества по состоянию на 1 января 2007 г., проектом договора купли-продажи акций можно по адресу: г. Минск, пер. Красновозвездный, 12.

Контактные телефоны: Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (017) 288 10 19, (029) 310 52 06, 663 32 20; Департамент ценовой политики Министерства экономики (017) 200 68 45, 222 67 17, 222 67 72.

№	Полное и сокращенное наименование открытого акционерного общества, его адрес	Уставный фонд, шт. акции	Номинальная стоимость акций, рублей	Доля государства в уставном фонде	Предлагается для реализации	Начальная цена	Условия конкурса в отношении открытого акционерного общества				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1										Министерство культуры	
2.	Открытое акционерное общество «БЕЛТАТРАКЦИОН» (ОАО «БЕЛТАТРАКЦИОН»), г. Минск, ул. Могилевская, 68	96255	1200		кол-во акций, шт. 48129	в % к УФ 50%	кол-во акций, шт. 48129	в % к УФ 50%	акции, рублей 17724	пакета акций, рублей 853 038 396	Предоставление ОАО «БЕЛТАТРАКЦИОН» в течение трех месяцев с даты подписания договора купли-продажи акций беспроцентного займа сроком на 3 года в сумме эквивалентной 100 тыс. Евро на реконструкцию и частичную замену аттракционов в парке им. 900-летия г. Минска

Гутарыла Святлана БАРЫСЕНКА.

Кримінал, здарэнні

189-МІЛЬЁНЫ КАНФІСКАТ

Раніцай пазібуз вёскі Паціці супрацоўнік аддзела па барацьбе з эканамічным злачынствам Кобрынскага РАУС затрымаў два аўтамабілі, якія перавозілі кантрабандны груз.

Паводле даных аддзела інфармацыі і грамадскага сувязя УУС Брэсцкага аблвыканкама, праваахоўнікі затрымаў грамадзяніна Украіны, які на аўтамабілі «Урал» і ГАЗ-66 па-за пунктамі пропуску і мытнага афармлення ўвёз на тэрыторыю нашай краіны 3200 бутэлек гарэлкі «Хорціца» без акцызных марак Беларусі і 10 тон мяса. Кошт гэтага грузу ацэньваецца ў кругленькую суму — каля 189 мільёнаў рублёў.

Ігар ГРЫШЫН.

НЕБЯСПЕЧНЫЯ ШАРЫКІ

У медыцынскім градуныку — два грамы ртуті. А цяпер адчулі розніцу: 1320 грамаў! Менавіта такой аказалася агульная вага шарыкаў металічнай ртуті, якія былі сабраны выратавальнікамі Лідскага райаддзела па надзвычайных сітуацыях на вуліцы Варшаўскай з асфальту дваравага праезду паміж

На хвалі

«БЕЛАРУСЬ» РАЗМАЙЛЯЕ З КОЖНЫМ НА ЯГО МОВЕ

11 мая 1962 года. Менавіта ў гэты дзень у эфіры на кароткіх хвалях упершыню прагучалі пазыўныя радыёстанцыі «Беларусь». Спачатку перадачы ішлі толькі на беларускай мове. Зараз ужо станцыя «Гаворыць са слухачамі на пяці мовах — беларускай, рускай, нямецкай, англійскай і польскай. Апошняя асвоена менш як год таму, але з першага дня вшчана водгук ад слухачоў з Польшчы — толькі станоўчыя. А агульны аб'ём вшчана на ўсіх мовах за суткі складае 19 гадзін: 9 — у эфіры, і 10 — у Інтэрнэце (на англійскай мове) у рэжыме рэальнага часу.

Пра тое, з якімі яшчэ набыткамі і задумкамі «Беларусь» падыходзіць да 45-гадовага юбілею, расказаў «Звяздзе» галоўны дырэктар дырэкцыі замежнага вшчання Беларускага радыё, вядомы пэст Навум Гальперыч.

— Сёння ў нас 27 супрацоўнікаў, з іх абсалютна большасць — маладыя людзі ва ўзросце да 30 гадоў. Гэта выпускнікі як факультэта журналістыкі, так і філфака БДУ, БДПУ імя М.Танка, лінгвістычнага ўніверсітэта. Заўважу, што практычна ўсе яны дастаткова хутка засвоілі азы журналістыкі — напрыклад, Вольга Блажэвіч, Дзмітрый Занеўскі, Юлія Радзюкова, Яўген Кавальчук спраўляюцца абсалютна не горш, чым выпускнікі спецыялізаваных аддзяленняў журфака. Яшчэ хацелася б сказаць пра вэтэрану — менавіта яны стварылі падмурак для выдатнага спалучэння маладосці і вопыту. Гэта Ганна Махавікова, якая працуе на радыёстанцыі больш як 20 гадоў, загадчык аддзела падрыхтоўкі праграм на замежных мовах Вячаслаў Лакошын, наш каментар, куратар службы навін на Беларускай і рускай мове Людміла Макарава, рэдактар нямецкіх праграм Алена Харашовіч. Вакол іх і згрупавалася новая, маладая каманда. Нашы супрацоўнікі — не толькі выдатныя журналісты, але і філолагі, паэты, перакладчыкі, аспіранты і кандыдаты навуц...

Я вельмі любюю свой калектыў і магу расказаць пра яго бяскондэ, але гэта не квасыны патрыятызм, а відэа, законы гонар за тое, што зроблена. А ганарыцца радыёстанцыя «Беларусь» ёсць чым. Напрыклад, сваім сайтам www.radiobelarus.tvr.by — рэсурсу няма яшчэ і года, а ён ужо заваяваў прэстыжную ўзнагароду на міжнароднай выставе інфармацыйных тэхналогій «ТІВО-2007». Рэсурс гэты — вынік работы маладога распрацоўшчыка Глеба Зайца з дырэкцыі Інтэрнэт-вшчання Белтэлерадыёкампаніі і яе дырэктара Ірыны Палажэнцавай, таксама былой супрацоўніцы радыёстанцыі. На сайце змешчана поўная інфармацыя пра радыё «Беларусь», пра яго відэа- і праекты, арганізавана онлайн-вшчанне і нават віртуальны хіт-парад з аўдыёзапісамі беларускіх выканаўцаў. Алошні, дарэчы, выклікаю вялікую цікавасць у замежных слухачоў — толькі за першы тыдзень працы «Музычнай старонкі» было зафіксавана больш як 2000 наведвальнікаў.

— Ці дастаткова «Беларусь» пяці мов вшчання, новыя будучы асвойвае? — Калі я тры гады таму толькі прыйшоў на пасаду дырэктара радыёстанцыі, нам разам з аналітычным цэнтрам Белтэлерадыёкампаніі і Міністэрства замежных спраў давялося правес-

вельмі прыемна. Цікавацца перадачамі пра гісторыю і культуру Беларусі, пра музыку, асабліва этнічную, самабытную. Ацэньваюць магчымасць прыехаць сюды — улічваючы гэта, мы ўвядлі такі міжпраграмы прадукт, як невялічкія «віззітоўкі» самых адметных і прыгожых месцаў нашай краіны:

Супрацоўнікі радыё «Беларусь» на выставе СМІ.

аповед пра прыроду, архітэктуру, гістарычныя каштоўнасці розных раёнаў Беларусі. Слухачы раюць больш расказаць пра жыццё моладзі, пра спорт, пра сучаснае беларускае войска — і мы ўвядлі праграмы на адпаведную тэматыку. Увогуле, многія праграмы новага сезона ўведзены менавіта па просьбах слухачоў. Зусім нядаўна ў нас адбылася сустрэча з прадстаўнікамі беларускіх дыяспар — высветлілася, што іх вельмі цікавіць жыццё дыяспар у іншых краінах. Іх пажаданні нахлілі нас на новы праект, над якім зараз будзем працаваць: магчыма, наладзім радыёмосты паміж беларускімі суполкамі блізка і далёкага замежжа, у тым ліку пры дапамозе замежных радыёстанцыяў і пасольстваў Беларусі, з якімі мы шчыльна супрацоўнічаем.

— Кажучы, з новага сезона радыёстанцыя «Беларусь» пераходзіць на кругласутачнае вшчанне і на FM-фармац. Што змяніцца ў сувязі з гэтым? — Спраўды, хоць мы пакуль гэта не афіцыйна, але з 1 верасня пачынаем вшчанне кругласутачна, а да кароткіх і сярэдніх хваляў дадаецца FM-вшчанне. Яно будзе арганізавана ў прыгранічных раёнах Расіі, Латвіі, Літвы, Польшчы, якія гуляюць у Інтэрнэце, таксама трапяць у эфір — мы марым аб тым, каб радыёстанцыя «Беларусь» можна было адначасова слухаць круглы суткі як у эфіры, так і ў Інтэрнэце. І кожны слухач зможа сама выбраць сабе жадааны фармат.

— Кожны з новага сезона радыёстанцыя «Беларусь» пераходзіць на кругласутачнае вшчанне і на FM-фармац. Што змяніцца ў сувязі з гэтым? — Спраўды, хоць мы пакуль гэта не афіцыйна, але з 1 верасня пачынаем вшчанне кругласутачна, а да кароткіх і сярэдніх хваляў дадаецца FM-вшчанне. Яно будзе арганізавана ў прыгранічных раёнах Расіі, Латвіі, Літвы, Польшчы, якія гуляюць у Інтэрнэце, таксама трапяць у эфір — мы марым аб тым, каб радыёстанцыя «Беларусь» можна было адначасова слухаць круглы суткі як у эфіры, так і ў Інтэрнэце. І кожны слухач зможа сама выбраць сабе жадааны фармат.

— Кожны з новага сезона радыёстанцыя «Беларусь» пераходзіць на кругласутачнае вшчанне і на FM-фармац. Што змяніцца ў сувязі з гэтым? — Спраўды, хоць мы пакуль гэта не афіцыйна, але з 1 верасня пачынаем вшчанне кругласутачна, а да кароткіх і сярэдніх хваляў дадаецца FM-вшчанне. Яно будзе арганізавана ў прыгранічных раёнах Расіі, Латвіі, Літвы, Польшчы, якія гуляюць у Інтэрнэце, таксама трапяць у эфір — мы марым аб тым, каб радыёстанцыя «Беларусь» можна было адначасова слухаць круглы суткі як у эфіры, так і ў Інтэрнэце. І кожны слухач зможа сама выбраць сабе жадааны фармат.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
P.S. Са святла, калегі! Як мага больш вам пазітыве — на доўгіх, сярэдніх, кароткіх і ўсіх астатніх хвалях...

НЕМАГЧЫМАЕ — МАГЧЫМА!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Канешне, у гісторыі «Беларускага Еўрабачання» гэта перамога, але самае галоўнае яшчэ наперадзе. Сёння мы далі Дзіму крху па спадчыце, але не раз'юляемся — яшчэ 2 рэпетыцыі і фінал. Атрымалі карговую паршыю «Ілівавіч» ад Кірковава, але гэта нармальна, ён меў рацыю — я глядзю тэлевізійную карцінку, а ён — жывое выступленне, па якому зрабіў некалькі заўваг.

— Чамусьці ўсе спрачаюцца, ці ўзяў Дзіма апошнюю ноту, у якой таксама была маленькая «фішка» песні «Work You Magic»?

— Ён выгнў ноту, але гэта было не абавязкова рабіць. Гэта ніяк не ўплывае на вынікі, галасаванне заўжды штучна непрадказальна, вж ж бачыце. Зараз, напрыклад, букмекеры прымаюць стаўкі на перамогу адной з трох краін — Швецыі, Сербіі ці Беларусі. Не ведаю, як для нас складзецца фінал, але хачу выказаць вялікую ўдзячнасць усім тым, хто на

рагарэць ад хвалявання». Конкурсны нумар Беларусі дапаўняўца нейкімі «фішкамі» не будзе — галоўнае, лічыць у дэлегацыі, каб выступленне прайшло чыста. Наконт канкурэнты таксама гавораць асцярожна — а сапраўды, што тут скажаш, калі прызнаць фаварыты Андора, Кіпр і Швейцарыя нават не выйшлі і паўфіналу, а ў фінале ўсе ўдзельнікі лічацца вельмі моцнымі?

— Мне здаецца, што тыя, хто прайшоў з паўфінала, знаходзяцца ў больш выгнітым становішчы, бо яны крху знаёмыя глядачам, і гэты вельмі дапамагае... Прадтрымаць нас і ў фінале, калі ласка! Прадэсарт Белтэлерадыёкампаніі Анастасія Ціхановіч расказала, што нумарам, які выпула, беларускія ўдзельнікі задаволены: «Калі пачулі, што Беларусь назвалі першай, хто прайшоў у фінал, мы ў з'яўленні пакоі проста вар'целі — крычалі, адбыліся, скажалі ад радасці. Трэці нумар — добра. Мы ўжо зразумелі, што ў пачатку выступаць прасцей, бо напрыканцы многія выканаўцы пастываюць «пе-

рагарэць ад хвалявання». Конкурсны нумар Беларусі дапаўняўца нейкімі «фішкамі» не будзе — галоўнае, лічыць у дэлегацыі, каб выступленне прайшло чыста. Наконт канкурэнты таксама гавораць асцярожна — а сапраўды, што тут скажаш, калі прызнаць фаварыты Андора, Кіпр і Швейцарыя нават не выйшлі і паўфіналу, а ў фінале ўсе ўдзельнікі лічацца вельмі моцнымі?

— Мне здаецца, што тыя, хто прайшоў з паўфінала, знаходзяцца ў больш выгнітым становішчы, бо яны крху знаёмыя глядачам, і гэты вельмі дапамагае... Прадтрымаць нас і ў фінале, калі ласка! Прадэсарт Белтэлерадыёкампаніі Анастасія Ціхановіч расказала, што нумарам, які выпула, беларускія ўдзельнікі задаволены: «Калі пачулі, што Беларусь назвалі першай, хто прайшоў у фінал, мы ў з'яўленні пакоі проста вар'целі — крычалі, адбыліся, скажалі ад радасці. Трэці нумар — добра. Мы ўжо зразумелі, што ў пачатку выступаць прасцей, бо напрыканцы многія выканаўцы пастываюць «пе-

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

НОВАЕ КІНО — У НОВЫХ СЦЕНАХ

Нацыянальную кінастудыю «Беларусьфільм» у хуткім часе чакае вялікая перабудова.

Капітальнага рамонт у сценах «Беларусьфільма» не было з моманту яго ўводу ў 60-м годзе. Абследаванне будаўнічых складовых студыі дало несучальныя вынікі: больш за 53 працэнты будынка знаходзяцца ў аварыйным ці непрацоўчым стане.

Рашэнне аб рэканструкцыі Нацыянальнай кінастудыі прымаўся на самым высокім узроўні, у бліжэйшыя 2—3 гады яна павінна пацацца. Прадугледжваюцца даволі істотныя перамены: у галоўным корпусе і гасцінцы будзе праведзены капітальны рамонт, а іншыя будынкі могуць быць увогуле знесены. Патрабуецца рамонт пляцоўкі натуральных здымкаў. Але ў той жа час кіраўніцтва кінастудыі спадзяецца на будаўніцтва чатырохзальнага кінатэатра з памяшканнем для тэатра кінаакцёра, плануецца ўвядзенне жылля для супрацоўнікаў і іншых краінах. Іх пажаданні нахлілі нас на новы праект, над якім зараз будзем працаваць: магчыма, наладзім радыёмосты паміж беларускімі суполкамі блізка і далёкага замежжа, у тым ліку пры дапамозе замежных радыёстанцыяў і пасольстваў Беларусі, з якімі мы шчыльна супрацоўнічаем.

дзе займацца сваёй галоўнай працай — рабіць кіно. Напрыклад, цыпер запущаны ў вытворчасць чатыры рознажанравыя беларускія фільмы. А ўсяго пры ўдзеле «Беларусьфільма» сёлета павінна быць выпушчана 10 фільмаў — кінематаграфісты з іншых краін карыстаюцца паслугамі нашай вытворча-тэхнічнай базы. Ці не гэта дадатковы штуршок да гранд'ёзнага рамонт? І яшчэ дзяржаўныя інтарэсы: кожны год колькасць выпушчанай кінапрадукцыі па плавна павінна будзе павышацца. Абяцваюць, што ў 2010 годзе ў нашай краіне будзе стварацца 12 карцін, іх вытворчасць павінна выйсці на ўзровень савецкага перыяду. Калі мераць колькасцю. Але асобная тэма — якасць. Дзесяць кінастудыя чатырохзальнага кінатэатра з памяшканнем для тэатра кінаакцёра, плануецца ўвядзенне жылля для супрацоўнікаў і іншых краінах. Іх пажаданні нахлілі нас на новы праект, над якім зараз будзем працаваць: магчыма, наладзім радыёмосты паміж беларускімі суполкамі блізка і далёкага замежжа, у тым ліку пры дапамозе замежных радыёстанцыяў і пасольстваў Беларусі, з якімі мы шчыльна супрацоўнічаем.

Узроўню, на якім яно павінна знаходзіцца, — адзначыў Аляксандр Яфімаў, мастак кіраўніцтва Нацыянальнай кінастудыі. — Для гэтага патрэбны цікавыя героі, сюжэты, сцэнарыі. У нас ёсць кінематаграфічны пісьменнік Суветнага Узроўню — Уладзімір Караткевіч. Мы сур'ёзна думаем аб такім праекце. Але ён павінен быць касцюмны, значыць, вымагае выдаткаў. Калі не цяпер, то з цягам часу абавязкова дойдзем да яго».

Ёсць фільмы, якія проста павінны быць якаснымі, інакш іх здымаць нельга. Да такіх будзе адносіцца фільм аб святой Ефрасінні Полацкай. Ёсць бласлаўленне на такую працу Мітрапаліта Філарэта. Ёсць некалькі варыянтаў сцэнарыя, але пакуль не прынятыя той, які задаволюе бы ўсіх. «Сцэнарыі год, які вядомы ўсім студым, гледаць, існуе ў Беларусі. Сцэнарыі прыносяць шмат, але не значыць, што яны добрыя», — патлумачыла Наталія Сыржко, галоўны рэдактар Нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм».

Ларыса ЦІМОШЫК.

ТАНЦУЙ, ПАКУЛЬ МАЛАДЫ!

Чарговы рэспубліканскі танцавальны турнір пройдзе 12—13 мая ў палацы «Золка», што на Партызанскім праспекце. Гэта сёмы па ліку турнір, у ім будуць удзельнічаць больш за 50 танцавальных калектываў з Беларусі, а таксама госці з Расіі, Украіны і краін Прыбалтыкі. Каб усё было па правілах, будуць сачыць супраўданыя прафесійныя судзі — турнір падтрымала Беларуска-федэрацыя Танцавальнага спорту. Спальонніцы будуць праходзіць па розных узроставых групам. Самыя маладыя — пачатковыя з так званай групы «Супер збыі», ім усяго па 4—5 гадоў. Але далей пойдучь больш сталыя ўдзельнікі, якім больш за пяць гадоў, ці нават больш за 30 гадоў, ці яшчэ больш...

«РУЖАНСКІЯ КАРУНКІ» РАСТОПЯЧЬ НАВАТ СІБІРСКІЯ МАРАЗЫ

Юры Малышэўскі добра ведае, што трэба для таго, «каб любіць Беларусь нашы мільяны...» Для гаросці — «у розных краях пабываць», а яму самому, напрыклад, выпала нарадзіцца ў Сібіры. Але маленькі хлопчык ён патрапіў на радзіму бацькі ў Ружаны, што на Брэстчыне. Прайшло шмат гадоў, але Ружаны ён любіць усёй душой — цыпер жыве ў старажытным мястэчку, дзе была рэзідэнцыя князёў Сапегаў. Яшчэ і сам імкнецца надаць яму сённяшняму славу, ствараючы выдатныя беларускія выцінанкі. Творы народнага майстра з Ружанай ахвотна набываюцца ў прыватныя калекцыі госці з Польшчы, Расіі, Бельгіі, Японіі, Швецыі, Ірландыі і іншых краін. Іх можна час ад часу паглядзець на выставах у розных гарадах Беларусі. Але сёння «Ружанскія карункі» Юры Малышэўскага выстаўляюцца ў Мінску, у фальварку «Добрыя мыслі». Творы асабліва цікава глядзець, калі ведаеш, наколькі незвычайны чалавек іх стварыў. Юры Станіслававіч — не толькі мастак і кіраўнік дзіцячай студыі народнай творчасці, ён яшчэ і тэрэзнаўца, які выдатна ведае гісторыю Ружану, займаецца рэстаўрацыяй інтэр'ераў наваколных касцёлаў і царкваў, захоўваючы прыгажосць для нашчадкаў.

Ларыса ЦІМОШЫК.

МУЗЫКА

Бліскучы цымбаліст, дырыжор, кампазітар, педагог, народны артыст СССР... Аўтар музыкі і віртуозных пералажэнняў класічных і народных твораў на мову цымбалаў. Заснавальнік класа цымбалаў і кафедры народных інструментаў у кансерваторыі (зараз гэта Беларускае дзяржаўнае акадэмія музыкі). Кніга Іосіфа Жыноўчых «Школа для беларускіх цымбалаў», выдадзеная ўпершыню ў гісторыі цымбальнага мастацтва ў Маскве ў 1948 годзе, стала хрэстаматыйнай...

А пачынаў Іосіф Жыноўчых (спраўднае прозвішча Жыдоўчых) як музыкант-самаву. І калі з 1922 года працаваў салістам-цымбалістам у Першым беларускім тэатры (імя Я. Купалы), нават не ведаў нотнай граматы...

Парадоксаў у жыцці Іосіфа Іосіфавіча было няма. Пра тое, што ў 1930-х ён быў рэпрэсаваны, тры гады адсядзеў у лагерах, яго дзеці даведваліся... праз паўтара дзесяцігоддзя пасля смерці таты.

Напярэдадні юбілею Іосіфа Жыноўчых мы сустрэліся з яго дачкой АНТАНІНАЙ ІОСІФАЎНАЙ.

— Бацька нарадзіўся ў вёсцы Арэшкавічы Пухавіцкага раёна ў звычайнай сялянскай сям'і. Дарэчы, на месцы, дзе стаяла іх хата, ніхто не жыве, захаваўся нават фундамент... У сям'і было чацвёрта дзяцей: Антон, Стасік (памёр у 17-гадовым ад нейкай хваробы), Язэп і сестра Юля.

— Язэп? — У дзяцінстве бацьку называлі Язэнка. Але калі да ўлады прыйшоў Сталін, Іосіф Вісарыянавіч, — усё Язэпы сталі Іосіфамі... Сям'я была надзвычайнай майстарскай, самі рабілі цымбалы, скрыпкі, дудачкі. І прылады: драўляныя саху, барану. Хадзілі па вёсках, ігралі... Выпадак прывёў юнака ў Мінск, у тэатр. Вось як успамінае пра першае знаёмства з Жыноўчым народны артыст СССР Барыс Платонаў:

«Скончылі мы ў гэты дзень рэпетыцыю, хацелі ісці дадому... Раптам са сцэны пачулі цымбалы... Іграў Іосіф свабодна, даярачыся сваёму натхненню і востраму музычнаму пацужцю. То маркатыня, то парыватыя гукі свабодна ліліся і ліліся так моцна і выразна, што не гукі былі чуваць, а сам па сабе ліўся цудоўны паток незвычайна да гэтай минуты пазізі. Моцны, выразны удар, асобная звонкасць цымбалаў, свабодны рух нараджаў гэту натхнёную пазізію. Скарыў ён нас тады ўсіх прастатой, непасрэднасцю. Хлопца ўзялі ў тэатр, паколькі ўпэўніліся, што ў яго вялікі талент».

Бацька ўдзельнічаў у здымках першага беларускага фільма «Лясная быль» па аповесці Міхаса Чарота: рухавы курчавы хлопец іграе на цымбалах выжоркі... У верасні 1926-га ён паступіў у музычную школу, у 1927-м — на юрыдычны факультэт Белдзяржуніверсітэта. Паралельна вучыўся і ў музычным тэхнікуме. Пазней скончыў кансерваторыю.

— Ён скончыў юрыдычны факультэт Белдзяржуніверсітэта ў 1930-м. Чаму менавіта гэту спецыяльнасць выбраў? — На музыку ён, мабыць, асабліва не разлічваў — хацелі атрымаць «сур'ёзную» вышэйшую адукацыю. Дарэчы, ён паступіў адразу на некалькі факультэтаў Белдзяржкансерваторыі: выканальніцкі, кампазітарскі і дырыжорскі... Увесь гэты час ён не прыпыняў канцэртную дзейнасць, майстарства цымбаліста-віртуоза яшчэ больш адточвалася.

— У анкетце ў адпаведнай графе Жыноўчых напісаў: да крмінальнай адказнасці не прыцягваўся. Але на самай справе... — У той час мы таксама нічога не ведалі. Бацька ніколі пра гэта не расказаў. Як я зараз разумею, ён даў падпіску... І нідзе — нічога, нібыта не было гэтага ў яго жыцці.

У 1935 г. Жыноўчых выключылі з кансерваторыі як сына кулака. А бацькі-сяляне ўвесь час жылі са сваёй мазаляй... Потым і арыштавалі. Яго абвінавачвалі ў тым, што ў 1920 годзе ў якасці беларускага афіцэра актыўна выступаў супраць савецкай улады — хоць Іосіфу было ў той час усяго 12 гадоў.

— Хто напісаў данос? — Не ведаю. З вёскі Арэшкавічы заблічы з сям'ёй у Маскву. Яна дабралася да Масквы, да сына Антона, на той час ён, кандыдат тэхнічных навук, працаваў у «органах» (мабыць, распрацоўваў тэхнічныя сродкі). Ён і перадаў пісьмо Іосіфа Марыі Ільінічы Ульянавай, сястры Леніна, яна тады была загадчыцай бюро скаргаў у Камісіі савецкага кантролю, дапамагай. Жыноўчых аднаўчыў сувязь у Маскву. Яго асудзілі на 10 гадоў, адсядзеў ён тры. Захварэў на сухоты...

Пасля рэпрэсій ён не хацеў уступаць у партыю, хоць шмат разоў прапаноўвалі.

— А чаму ён памяняў прозвішча Жыдоўчых — на Жыноўчых? — Усё вёска было — Жыдоўчы, усё сваёкі. Гэта беларускае прозвішча мае старажытныя карані... Прозвішча бацька памяняў у сувязі з рэпрэсіямі. Калі яго адлучылі, для афіц літару ён змяніў на «н». Документаў на гэта няма, па пашпарту ён — Жыдоўчых.

Да 18 гадоў бацька называў мяне Антонам. Я нават крэйдуціцца пачала: «Татулечка, чаму ты ўвесь час мяне Антонам клічаш?» — «Я хацелі сына, каб перадаць яму сваю справу. Але ўдзю дзеўка нарадзілася!» Мне вельмі дапамог у жыцці старэйшы брат Антон».

Тады не расказаў, у чым і як дапамог. Усё адкрылася праз паўтара дзесяцігоддзя пасля смерці Жыноўчых... З АНКЕТЫ Пытанне: Ці былі вы за мажой — дзе, калі і з якой мэтай? Адка: Берлін, 1945 год, з канцэртамі.

— 3 1942 года бацька быў удзельнікам шматлікіх франтавых артыстычных брыгад, праехаў з канцэртамі 4 фронты, мае шмат узнагарод, — расказавае Антаніна Іосіфаўна. — Часта ездзіў разам з Ларысай Пампееўнай Александровскай. Колькі разоў было: толькі канчалі канцэрт, ад'язджалі — і адразу бамбёжка... Калі абвясцілі Перамогу, Жыноўчых знаходзіліся за 100 км ад Берліна... Захаваўся і кардонны чамадан, з якім бацька ездзіў на франтавыя канцэрты.

— Як пазнаёміліся вышы бацькі? — Сустрэліся яны ў 1938 годзе. Мама было 19 гадоў. А ён на той час вярнуўся з Мардоўі... Маці родам з чыгуначнай станцыі Салтанка, што пад Жлобінам. Наша з сястрой дзяцінства там і прайшоў, у маміных бацькоў. Бабуля была ішвачкай, дзядуля — чыгуначным абочдыкам. Маці нарадзілася ў Адэсе, потым бацькі пераехалі ў Беларусь.

Мая маці пасля школы паступіла ў музычны тэхнікум у Гомелі. Адвучылася два гады — і акурат у гэты час на гастролях прыехаў оперны тэатр. Яна паступіла ў хор і пераехала ў Мінск. Жыла ў інтэрнэце... Яны пазнаёміліся ў оперным тэатры, там бацька выступаў з канцэртамі.

Маці зараз 87 гадоў. 40 гадоў яна была салісткай опернага тэатра, скончыла кансерваторыю па вакалу, вучылася ў Александровскай.

Старэйшая сястра Ліана нарадзілася ў 1943 годзе, у эвакуацыі ў г. Алма-Ата. Яна была настаяніцай м. Мушкетэра, трагічна загінула ў 1998-м...

Я нарадзілася ўжо пасля вайны, у Мінску. Спачатку сям'я жыла ў адным пакоічыку. Пазней атрымалі трохпакаёвую кватэру ў доме пад магізінам «Лакомка» (на доме мемарыяльная дошка з выявай Іосіфа

— Іосіф Іосіфавіч Жыноўчых — чалавек шматграннага таленту... — З 1946 года, амаль тры дзесяцігоддзі, ён быў дырыжорам адноўленага Дзяржаўнага народнага аркестра БССР — зараз гэта Нацыянальны акадэмічны народны аркестр Рэспублікі Беларусь імя І. Жыноўчых пад кіраўніцтвам Міхаіла Казінца. Сэрцам аркестра з'яўляюцца цымбалы, якія атрымалі асаблівае гучанне савецкага ўзроўню дырэктару, зробленай Жыноўчыхам (раней не было цымбалаў на ножках, іх трымалі на каленях).

Падобна таму, як вялікі майстры далі багаты голас скрыпцы, Жыноўчых падаў свету новую гармонію цымбалаў.

У кнізе «Школа для беларускіх цымбалаў» ён выклаў аўтарскія сакрэты, многія з якіх, падобна іншым геніяльным вынаходніцтвам, чакаюць свайго часу для іх рэалізацыі.

Напярэдадні 100-годдзя Жыноўчыха выйшла факсімільнае выданне «Школы для беларускіх цымбалаў» (шчырае дзякы выціскаваныя тэксты ў Беларуска-Варасіну) — гэта вакуны крок на шляху станаўлення ідэй беларускай нацыянальнай школы мастацтваў, шодры падарунк нават палкаленнем цымбалаў, яна стала проста сярэмам сям'і. Нядаўна памерла...

Бацька часта вадзіў нас у парк Чалюскінцаў — і калі ён быў палатны, і калі стаў бесплатным. Бацька быў вельмі вясялым чалавекам. Шмат анекдотаў ведаў. Любіў рыбакі, прэфэрэнс.

У Жыноўчыха шмат вучняў, студэнты і музыканты аркестра та зывалі яго «наш баця». Ён усім дапамагаў. Удзячым вучні Таццяна Сцяпанавы, Аляксандр Лявончык, Марыя Міцхуль, Таццяна Ялска праявляюць справу на стаяніцы.

— А вы ніколі не марылі стаць артысткай? — Не. Я вельмі любіла цукеркі, марыла працаваць на «Камунарцы». Але ў дзяцінстве гулялі ў артыстыка: апраналі маміны канцэртныя ўборы і пад вялікім круглым сталом рабілі «тэатр».

З 6 гадоў мяне аддалі ў спецыяльную музшколу пры кансерваторыі. Бацька сказаў паступаць у кансерваторыю на заочнае аддзяленне, каб на п

